



TŘI SRDCE,  
TŘI LVI

Poul Anderson

FRAGMENT

# Tři srdce, tři lvi

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na  
**[www.fragment.cz](http://www.fragment.cz)**  
**[www.albatrosmedia.cz](http://www.albatrosmedia.cz)**

FRAGMENT

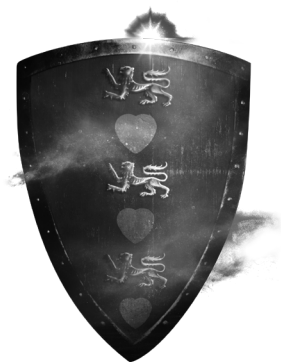
**Poul Anderson**  
**Tři srdce, tři lvi – e-kniha**  
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.  
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována  
bez písemného souhlasu majitelů práv.

  
**ALBATROS** MEDIA

# TŘI SRDCE, TŘI LVI

Poul Anderson



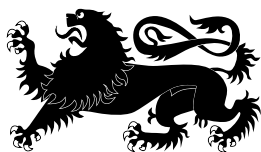
FRAGMENT

Copyright © 1953 by Fantasy House, 1961 by Poul Anderson  
Translation © Jitka Bojanovská, 2019  
Cover photos © Markus Gann; Jaswe; Claire McAdams; rangizzz; MaraZe;  
Yuriy Boyko; Alfonso de Tomas / Shutterstock.com  
Inside illustrations © Genestro

ISBN e-knihy 978-80-253-4078-3  
ISBN tištěné verze 978-80-253-4044-8

ROBERTOVI A KAREN HERTZOVÝM





## ÚVODNÍ POZNÁMKA

**I**po tak dlouhé době se cítím povinen toto zaznamenat. S Holgerem jsem se poprvé setkal před více než dvaceti lety. Bylo to v jiné generaci – v jiné době. Ti bystří mládenci, se kterými pracuji dnes, jsou sice přátelší a tak vůbec, ale nemluvíme stejnou řečí, a nemá význam předstírat si opak. Netuším, zda dokážou přijmout takovouhle historku. Jsou mnohem strážlivější, než jsem byl já a mí přátelé; zřejmě v životě zažívají méně legrace. Na druhou stranu už s neskutečnem vyrůstali. Vezměte si jakýkoliv vědecký časopis, jakékoliv noviny, podívejte se z okna a zeptejte se sami sebe, zda se fantastično nestalo ve světě normální.

Holgerův příběh mi nepřipadá zcela nemožný. Zároveň nevtvrdím, že to je pravda. Ani jedno nemůžu dokázat. Jen mám pocit, že by neměl být úplně zapomenut. Předpokládejme, čistě akademicky, že to, co jsem slyšel, se opravdu stalo. Pak z toho vyplývají důsledky pro naši vlastní budoucnost a my máme pro tyto znalosti využití. Předpokládejme, což je samozřejmě mnohem rozumnější, že zaznamenávám pouhý sen nebo velmi nepravděpodobnou historku. Přesto si myslím, že stojí za to ji uchovat už kvůli ní samotné.

Alespoň toto je zcela jistě pravda: Holger Carlsen začal pracovat pro strojírenský podnik, kde jsem byl zaměstnán i já, na

podzim onoho vzdáleného roku 1938. Během následujících měsíců jsem se s ním docela dobře poznal.

Byl to Dán a jako většina mladých Seveřanů silně toužil poznat svět. Jako chlapec procestoval pěšky nebo na kole většinu Evropy. Později, naplněn tradičním obdivem svých krajanů ke Spojeným státům, si obstaral stipendium na jedné z našich univerzit na Východním pobřeží, kde studoval strojní inženýrství. Letní prázdniny trávil stopováním a příležitostnými pracemi v Severní Americe. Zamíloval si tu zemi natolik, že si tu po skončení školy našel místo a vážně uvažoval, že se tu usadí natrvalo.

Stali jsme se přáteli. Byl to přívětivý, rozvážně hovořící chlapík, skrzskrz realistický, s prostým životním stylem i humorem – ačkoliv se co chvíli utrl a zašel do jisté dánské restaurace nacpat se *smorrebrodem* a *akvavitem*. Jako inženýr byl docela nenápadný, s nadáním spíše k ryze jednoduché účelnosti než k analytickému přístupu. Zkrátka, po duševní stránce na něm nebylo nic pozoruhodného.

Nikoliv však na jeho fyzickému zjevu. Holger byl obrovský, měřil metr devadesát a ramena měl tak široká, že na svou výšku ani nevypadal. Samozřejmě hrával fotbal a býval by mohl vyniknout v univerzitním týmu, kdyby mu studium nezabralo tolik času. Měl ostře řezaný hranatý obličej s vystouplými lícními kostmi, s rýhou na bradě a lehce splácnutým nosem, žlutými vlasy a modrýma očima daleko od sebe. S lepší technikou, čímž mám na mysli menší starost o zranění ženských citů, mohl kosit místní krasavice. Ale mírná nesmělost ho zřejmě uchránila mimo jiné i před možnou účastí při podobných dobrodružstvích. Celkem vzato, Holger byl příjemný průměrný chlapík, kterým se později přezdívalo „dobrák Joe“.

Prozradil mi něco o svém původu. „Věř tomu, nebo ne,“ šklebil se, „já byl opravdu jako dítě z pohádky, víš, to, které položí někomu za dveře. Muselo mi být teprve pár dní, když mě našli na dvorku v Helsingøru. To je moc hezké místo, kterému vy říkáte Elsinor, Hamletovo rodné město. Nikdy jsem nezjistil, odkud pocházím.“



Takové události jsou v Dánsku velmi výjimečné a policie po tom usilovně pátrala, ale nikdy na to nepřišli. Brzy mě adoptovala rodina Carlsenových. Jinak můj život není nijak mimořádný.“

To si opravdu myslel.

Vzpomínám si, jak jsem ho jednou přemlouval, aby se mnou zašel na přednášku hostujícího přírodovědce: jednoho z těch vznešených typů, co se zřejmě rodí jen v Británii – vědec, filozof, básník, sociální kritik a mudrc, návrat renesance v laskavější podobě. Hovořil o nové kosmologii. Od té doby přírodovědci v mnohém pokročili, nicméně i tenkrát se vzdělaní lidé vraceli s jistou nostalgií zpátky k časům, kdy svět byl pouze zvláštní, nikoliv nesrozumitelný. Svou řeč zakončil jakousi otevřenou spekulací o tom, co možná odhalíme v budoucnosti. Jestliže teorie relativity a kvantová mechanika prokázaly, že pozorovatel je neoddělitelný od světa, který pozoruje, jestliže logický pozitivismus ukázal, jaké množství z našich domněle pevných faktů jsou pouhé konstrukce a zvyklosti, jestliže duševní analytici odhalili, že lidská mysl obsahuje netušené schopnosti, začíná to vypadat, jako by něco z těch starých mýtů a magie bylo víc než jen pouhé pověry. Hypnotismus a léčení psychosomatických nemocí vírou byly kdysi odmítnuty jako výmysl. Kolik z toho, co dnes odmítáme, může být založeno na dílčích pozorováních starých několik století, ještě než samotná existence vědecké soustavy začala určovat, která fakta bychom měli a která neměli objevovat? A to je jen případ našeho světa. Ale co všechny ostatní vesmíry? Kvantová mechanika už připouští možnost celého dalšího kosmu, který koexistuje s tím naším. Dotyčný přednášející tvrdil, že není těžké napsat rovnice pro nekonečný počet takových paralelních světů. Z logické nutnosti se zákony přírody liší jeden od druhého. Proto musí někde v neohrazeném prostoru reality skutečně existovat všechno, co si dokážeme představit!

Holger většinu přednášky prožíval a nad skleničkou, na kterou jsme pak zašli, měl uštěpačné poznámky. „Tihle matematici si

tak napínají mozky, že není pak divu, když ve volném čase sklouznou k metafyzice. Zákon akce a reakce.“

„Používáš správný termín,“ zlobil jsem ho, „i když to tak nemyslíš.“

„Jaký?“

„Metafyzika. Tohle slovo znamená doslova po fyzice nebo za fyzikou. Jinými slovy, tam, kde končí fyzika, kterou znáš, měříš svými přístroji a počítáš logaritmickým pravičkem, začíná metafyzika. A tady v téhle chvíli jsme, kamaráde, na začátku bytí za fyzikou.“

„Uf!“ Hodil do sebe skleničku a objednal si další. „Tebe to ale poznamenalo.“

„No, možná. Ale přemýšlej chvíli. Jestlipak opravdu *známe* dimenze fyziky? Nedefinujeme je čistě jen s úctou k sobě navzájem? V absolutním smyslu slova, Holgere, kdo vlastně jsi? A kde jsi? Nebo spíš, kdo, kde a kdy jsi?“

„Jsem to já, tady a teď, a nalejvám se nějakým nevalným alkoholem.“

„Jsi v rovnováze – v souladu? – v matici? – specifického kontinua. Tak jako já; jsme na tom stejně. Tohle kontinuum představuje zvláštní systém matematických vztahů, jako jsou prostor, čas a energie. Některé z těchto vztahů známe pod jménem ‚přírodní zákony‘. Odtud máme uspořádané soubory vědomostí, které nazýváme fyzikou, astronomií, chemií...“

„A voodoo!“ Zvedl sklenku. „Je čas přestat přemýšlet a pořádně se napít. *Skaal!*“

Nechal jsem toho. Holger o tom nikdy znovu nezačal. Ale musel si pamatovat, co jsem říkal. Možná mu to trochu pomohlo, dlouho potom. Aspoň doufám.

Za mořem vypukla válka a Holger se začal trápit. Míjely měsíce a on byl stále nešťastnější. Neměl vyhraněné politické názory, ale zjistil, že nenávidí nacisty s urputností, která nás oba uváděla v úžas. Když Němci vstoupili do jeho vlasti, tři dny nevystřízlivěl.

Nicméně, jejich okupace začala docela pokojně. Dánská vláda spolkla hořkou pilulku – k velkému údivu nezasáhla – a přijala status neutrální mocnosti pod německou správou. Nemyslím si, že to nevyžadovalo odvahu. Kromě jiného to znamenalo, že král dokázal po několik let zabránit násilnostem, zvláště vůči Židům, kterým byli vystaveni občané jiných okupovaných zemí.

Holgera aspoň povzbudilo, když se dánský velvyslanec ve Spojených státech vyslovil pro Spojence a schválil vstup Američanů do Grónska. Někdy v této době si většina z nás uvědomila, že Amerika bude dříve či později vtažena do války. Holger měl jasný plán počkat do toho dne a pak vstoupit do armády. Nebo se mohl hned přihlásit k Britům či Svobodným Norům. Často se mi svě-řoval, nešťastný a zmatený sám ze sebe, protože nemohl pochopit, co mu v tom brání.

Ale v roce 1941 přišla zpráva, že Dánsko už toho má dost. Zatím to ještě nebyl ten výbuch, který nakonec přišel, když národní stávka přinutila Němce rozehnat královskou vládu a spravovat zemi jako ostatní obsazená území. Ale už zazněly první výstřely a exploze. Než se Holger rozhodl, potřeboval spoustu času a piva. Nějak získal utkvělou představu, že se musí vrátit domů.

Nedávalo to smysl, ale nemohl se jí zbavit, a nakonec podlehl. Za sedmé a naposled, jak říkají jeho krajané, nebyl Američan, ale Dán. Skončil v práci, uspořádali jsme mu rozlučkový večírek a on odplul na švédské lodi. Z Helsingborgu dorazil domů trajektem.

Myslím si, že Němci ho měli nějaký čas pod dohledem. Nedělal jim potíže, tiše pracoval v továrně na lodní motory Burmeister & Wain. V polovině roku 1942, když usoudil, že Němci o něj ztratili zájem, vstoupil do odboje... a měl výjimečně vhodnou pozici pro sabotáž.

Historie jeho činnosti nás v tuto chvíli nezajímá. Ale musel pracovat dobře. Stejně jako celá organizace; byli tak výkonní a v tak úzkém spojení s Brity, že na jejich území bylo třeba

provést pouze několik náletů. Koncem roku 1943 uskutečnili svůj největší hrdinský čin.

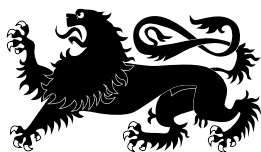
Bylo třeba dostat z Dánska jednoho člověka. Spojenci velmi naléhavě potřebovali jeho informace a schopnosti. Němci ho drželi pod přísným dohledem, protože taky věděli, o koho jde. Přesto ho odboj tajně vyzvedl z jeho domova a dopravil do průlivu Øresund. Tam už čekala loď, aby ho převezla do Švédska, odkud měl odletět do Anglie.

Už se asi nikdy nedozvíme, zda mu gestapo bylo na stopě nebo zda německá hlídka jednoduše náhodou zahlédla muže na břehu dlouho po zákazu vycházení. Někdo vykřikl, jiný vystřelil a strhla se bitka. Pláž byla otevřená a kamenitá a dostatečně přehledná díky záři hvězd a osvětlenému švédskému pobřeží. Nebylo kam ustoupit. Loď se rozjela a skupina odbojářů se soustředila na odražení nepřítele, dokud plavidlo nedosáhne protějšího břehu.

I tahle jejich naděje však nebyla velká. Loď plula pomalu. Jejich urputná obrana ztrácela význam. Za pár minut, když byli Dánové až na jednoho mrtví, vnikl jeden z Němců do nejbližšího domu a zavolal na okupační ústředí v Elsinoru, které bylo nedaleko odtud. Silný motorový člun odřízl uprchlíkovi cestu dříve, než dosáhl neutrálního území. Odbojáři však učinili maximum.

Holger Carlsen čekal, že zemře, ale neměl čas se bát. Hlavou mu bleskla vzpomínka na jiné dny na tomhle místě: sluncem zalitý klid a rackové nad hlavou, jeho adoptivní rodiče, dům plný milovaných drobností; ano, a hrad Kronborg, červené cihly a štíhlé věže, měděné střechy s patinou nad průzračnými vodami... proč si najednou vzpomněl na Kronborg? Krčil se na břehu, v ruce horký luger, a páčil na míhající se stínové postavy. Kulky mu hvízdalely kolem uší. Nějaký člověk vykřikl. Holger zamířil a vystřelil.

Pak celý svět vybuchl v plamenech a temnotách.



# 1

Pomalů se probouzel. Chvíli ležel a vnímal jenom bolest v hlavě. Postupně se mu vracel zrak, až rozeznal, že ta věc před ním je kořen stromu. Když se otočil, zašustil tlustý koberec z listů. V nose ho štípál pach vlhké hlíny a mechu.

„*Det var som fänden!*“ zamumlal a znamenalo to asi „A sakra!“ Posadil se.

Sáhl si na hlavu a nahmatal zaschlou krev. Navzdory přetrvávající otupělosti si uvědomil, že kulka musela škrábnout kůži a omráčit ho. O několik centimetrů níž... Zachvěl se.

Ale co se stalo od té doby? Ležel v lese, byl den. Kolem ani živáčka. Po nikom ani stopy. Jeho přátelé se asi zachránili, nesli ho s sebou a ukryli ho na tomhle místě. Ale proč mu vzali oblečení a opustili ho?

Vstal s pocitem závratí, ztuhlý, v ústech měl vyprahlo a nepříjemnou pachut', žaludek stažený hladem, hlavu si držel v dlaních, aby se mu nerozletěla na kusy. Podle paprsků šikmo dopadajících mezi kmeny stromů usoudil, že je pozdní odpoledne. Ranní světlo by nemělo ten zvláštní zlatavý nádech. Ha! Spal téměř dvanáct hodin. Kýchl.

Nedaleko odtud mezi temnými, sluncem žíhanými stíny zurčel potok. Přišel k němu, shýbl se a zhluboka se napil. Potom si

umyl obličej. Studená voda mu vrátila trochu sil. Rozhlédl se a zkusil přemýšlet, kde by mohl být. V Gribsově lese?

Proboha ne! Tyhle stromy byly příliš veliké a sukovité a divoké: duby, jasan, buky, hlohy hustě porostlé lišejníkem, mezi nimi změř podrostu vytvářející téměř neprostupnou stěnu. Takovéhle místo v Dánsku neexistovalo od středověku.

Veverka vyběhla po kmeni jako červený plamínek. Párek špačků odlétl. Průrvou v listoví zahlédl jestřába kroužícího v nesmírné výšce. Copak v jeho vlasti ještě zbyli nějací jestřábi?

Snad několik ano, nevěděl. Hleděl na svou nahotu a mráкотně přemítal, co dál. Jestliže ho tu svlékli a zanechali jeho druhové, museli k tomu mít dobrý důvod a on by neměl odcházet. Zvláště takhle v nedbalkách. Na druhou stranu se jim něco mohlo stát.

„Tady jen těžko můžeš přenocovat, kamaráde,“ řekl si. „Zjistí alespoň, kde jsi.“ Jeho hlas se nepřírozně rozléhal v místech, kde už jinak šuměl jen les.

Ne, ještě další zvuk. Ztuhl, než rozeznal ržání koně. Ulevilo se mu. Určitě tu je někde poblíž farma. Nohy už měl natolik pevné, aby se mohl pustit za koněm přes hradbu vrbového proutí.

Když ho našel, náhle se zastavil. „Ne,“ vykřikl.

Byl to obrovitý hřebec veliký jako peršeron, ale mnohem ztepiřejšího vzrůstu, hladký a černý jako lesklá půlnoc. Nebyl uvázaný, ačkoliv mu z ohlávky tepané stříbrem a arabeskami visel umný pár roztřepených otěží. Na hřbetě měl sedlo s vysokou přední i zadní rozsochou, také ze zdobené kůže, splývající hedvábnou pokrývkou, bílou s vyšívaným černým orlem, a jakýsi ranec.

Holger polkl a přistoupil blíž. Dobrá, pomyslel si, někomu se třeba líbí prohánět se na tak vyparáděném koni. „Haló,“ zavolal, „haló, je tady někdo?“

Kůň potřásl splývavou hřívou a zaržal, když se Holger přiblížil. Měkké nozdry přitiskl k jeho tváři a velkými kopyty podupával, jako by chtěl vyrazit. Holger zvíře poplácal – ještě nikdy neviděl, aby byl

kůň tak přátelský k cizím lidem – a prohlížel si ho zblízka. Ve stříbrě ohlávky bylo zvláštním starobylým písmem vyryté slovo *Papillon*.

„Papillon,“ opakoval zvědavě. Kůň znovu zaržal, zadupal a zatahl za uzdu, kterou Holger držel.

„Papillon, tak se jmenuješ?“ Holger ho pohladil. „To je francouzsky motýl, ne? Zvláštní, říkat chlapákovi tvých rozměrů Motýl.“

Jeho pozornost upoutal balík za sedlem. Přistoupil, aby se podíval. Co je tohle? Kroužkové brnění!

„Haló!“ zavolal znovu. „Je tady někdo? Pomoc!“

Straka na něj posměvačně křikla.

Holger se rozhlédl kolem a spatřil dlouhou tyč s ocelovou špičkou, opřenou o strom, s jilcem na konci. Kopí, proboha, opravdové středověké kopí. Cítil rostoucí vzrušení. Neposedný život ho naučil nadržet se pravidel tak puntičkářsky jako většina jeho krajanů, a proto neváhal ranec rozvázat a rozprostít ho. Našel toho dost: drátěnou košili, která mu sahala až ke kolenům; kuželovou karmínovou helmu s chocholem a chráničem nosu namísto hledí; dýku; rozmanité opasky a řemínky; prošívanou halenu pod brnění. Potom tam byly nějaké věci na převlečení: jezdecké kalhoty, košile s dlouhým rukávem, tuniky, kabátce, pláště a tak dále. Oblečení bylo z hrubého, jasně barveného plátna, nebo z hedvábí lemovaného kožešinou. Holger obešel koně a nepřekvapilo ho, když na levém boku spatřil meč a štít visící na zadním řemeni postroje. Štít měl obvyklý heraldický tvar, byl asi metr dvacet dlouhý, a očividně nový. Když zvedl plachtovinu zakrývající jeho povrch, což byla tenká vrstva oceli na dřevěném podkladu, spatřil motiv tří zlatých lvů střídajících se s třemi rudými srdci na modrém pozadí.

Klíčila v něm mlhavá vzpomínka. Chvilí si lámal hlavu. Co to... počkat. Dánský erb. Ne, tam bylo devět srdcí. Vzpomínka se opět vytratila.

Ale co to proboha je? Poškrábal se na hlavě. Pořádá snad někdo historický průvod, nebo co? Vytáhl meč: ohromný kus s širokou

čepelí, křížovou rukojetí, oboustranným ostrím a ostrý jako břitva. Jeho inženýrské oko rozeznalo ocel s nízkým obsahem uhlíku. Nikdo nenapodobuje středověkou výzbroj tak dokonale, ani pro filmové účely, natož do průvodu. Ale pamatoval si muzejní exponáty. Člověk ve středověku byl o hodně menší než jeho dnešní potomci. Tenhle meč se mu přesně vešel do ruky, jako by byl vytvořen přímo pro něj, a Holger byl velký i ve dvacátém století.

Papillon odfrkl a vzepjal se na zadní. Holger se otočil a spatřil medvěda.

Byl to hnědý obr, který se přišoural, zřejmě přiváben hlukem. Zamrkal na něj. Holger silně zatoužil po své zbrani, načež medvěd zase zalezl do houští.

Holger se opřel o Papillona, dokud znovu nenabral dech. „Malý kousek divočiny, to беру,“ slyšel sám svůj vážný hlas. „Mohlo tady zůstat i pár jestřábů. Ale v Dánsku rozhodně nejsou žádní medvědi.“

Jedině že by nějaký utekl ze zoo... Začínal zuřit. Musí zjistit, co se stalo, a vyrovnat se s tím.

Zešlel, nebo byl v deliriu, či snil? Určitě ne. Jeho mozek už teď pracoval naplno. Vnímal sluneční svit a drobounká smítka prachu, která v něm poletovala, listy, formující dlouhé klenuté chodby lesem, ostrou směsici pachů koně, zeminy a vlastního potu, všechno naprosto detailně a realisticky. Stejně usoudil, když v něm získala navrch jeho klidná povaha, že nemůže dělat nic jiného než pokračovat, i kdyby to byl sen. Potřeboval informace a něco k jídlu.

Při další úvaze obrátil pořadí důležitosti.

Hřebeček vypadal docela přátelsky. Neměl právo vzít si to zvíře, ani soupravu oblečení, ale jeho případ byl bezpochyby mnohem naléhavější než osud člověka, který tady tyhle věci tak lehkomyšlně zanechal. Postupně se oblékl; neznámé oblečení vyžadovalo trochu přemýšlení, ale všechno, dokonce i boty, mu sedělo



znepokojivě dobře. Zbývající kusy a brnění zase zabalil a uvázal je dozadu na jejich místo. Hřebec se jemně zavlnil, jak se Holger zhoupl ve třmenech, a odklusal ke kopí.

„Nikdy mě nenapadlo, že jsou koně tak chytrí,“ řekl nahlas.

„Dobrá, pochopil jsem.“ Vtlačil konec zbraně do opěrky, která visela u sedla, vzal otěže do levé ruky a mlaskl. Papillon vyrazil směrem ke slunci.

Po chvíli jízdy si Holger uvědomil, jak mu to jde. Jeho dosavadní zkušenost se omezovala na několik poněkud nešťastných případů s pronajatými koňmi a vzpomněl si, jak vždycky říkával, že kůň je veliký, těžkopádný objekt, který je dobrý jen k tomu, aby zabral místo, které by jinak obsadil jiný kůň. Okamžitá náklonnost, kterou pocítil k tomuto černému obrovi, byla zvláštní. A ještě zvláštnější bylo, jak snadno se jeho tělo přizpůsobilo sedlu, jako kdyby celý život dělal kovboje. Když o tom přemýšlel, začínal být malátný. Papillon zafrkal a Holger by mohl přísahat, že trochu posměšně. Pustil tu myšlenku z hlavy a soustředil se na hledání cesty mezi stromy. Ačkoliv jeli po úzké stezičce – vyšlapané jeleny? – nebylo snadné proplétat se mezi stromy, zvláště pak s kopím u sedla.

Slunce se sklánělo níž, až mezi černými kmeny a větvemi probleskovalo jen pár rudých červánků. Zatraceně, nikde v Dánsku přece nemůže být takhle veliký kus divočiny. Copak ho v bezvědomí odvezli do Norska? Do Laponska? Nebo nedejbože do Ruska? Nebo po tom škrábnutí kulkou třeba na týdny ztratil paměť? Ne, to není možné. Jeho zranění bylo čerstvé.

Povzdechl si. Obavy nemohly přehlušit myšlenky na jídlo. Dejme tomu tři vařené tresky a jedno pivo Carlsberg Hof... nebo si jako Američan dát kotletu se smaženými cibulkami...

Papillon se vzepjal na zadní. Málem vyhodil Holgera ze sedla. Z houštiny v padajícím soumraku se vynořil lev.

Holger vykřikl. Lev se zastavil, švihl ocasem, z krku porostlého hřívou se mu vydralo zavrčení. Papillon skákal a hrabal po

zemi. Holger si uvědomil, že spustil kopí do vodorovné polohy a namířil je dopředu.

Odkudsi se ozvalo zavytí, které mohlo být jediné vlčí. Lev ztuhl. Holger se nehodlal přít o právo na stezku. Vedl Papillona okolo, ačkoliv kuň se zdál být připraven k boji. Když minuli lva, chtěl Holger přejít do cvalu; ale určitě by ho smetla nějaká větev, kdyby se o to pokusil v tomhle šeru. Začal se potit.

Snesla se noc. Klopýtali dál. Stejně jako Holgerova mysl. Medvědi a vlci a lvi se už snad v Evropě téměř nevyskytují, s výjimkou odlehklých oblastí jiných světadílů. Ale tam zase nejsou žádné evropské stromy, ne? Snažil se vzpomenout na svou četbu Kiplinga. Nic se mu nevybavovalo, s výjimkou mlhavých vzpomínek na to, že východ je východ a západ je západ. Pak ho šlehla větvička do tváře a on zaklel.

„Vypadá to, že budem nocovat venku,“ zamračil se. „Hohó.“

Papillon pokračoval, temnotou se mihl další stín, který mručel. Holger slyšel sovy, vzdálené vřískání, které mohlo patřit divoké kočce, další vlci. A co bylo tohle? Ďábelské chichotání, nízko v houštích... „Kdo je tam? Kdo je to?“

Malé nožky odcupitaly pryč. Smíšek odešel s nimi. Holger se zachvěl. Usoudil, že bude lepší být stále v pohybu.

Noc začala být chladná.

Na obloze se zatřpytily hvězdy. Chvíli mu trvalo, než pochopil, že se ocitli na mýtině. Před nimi se mihotalo světlo. Nějaký dům? Pobídl Papillona do rychlého klusu.

Když dorazili na místo, spatřil Holger domek toho nejprimitivnějšího typu, zdi z proutí a jílu, drnová střecha. Světlo z ohniště rudě osvětlovalo kouř vycházející z díry na vrcholu a probleskovalo drobnými okýnky s okenicemi a kolem křivých dveří. Zatáhl za otěže a olízl si rty. Srdce mu bušilo, jako by znovu potkal lva.

I když...

Usoudil, že nejrozumnější bude zůstat v sedle, a zaklepal na dveře koncem kopí. Se skřípěním se otevřely. Proti světlu uvnitř se

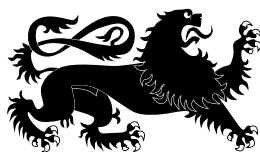
v nich černala nahrbená postava. Dolehl k němu hlas staré ženy, vysoký a nakřáplý: „Kdo jsi? Kdo se zastavil u matky Gerdy?“

„Asi jsem zabloudil,“ řekl jí Holger. „Mohl bych tady přespát?“

„Ach. Ach, ano. Švarný mladý rytíř, vidím, ano, ano. Staré jsou tyhle oči, ale matka Gerda dobře ví, kdo klepe u jejích dveří za nocí, na mou věru. Pojd', vzácný pane, sesedni z koně a vezmi za vděk tím, co může ubohá stařena nabídnout, vskutku, nemáš se ode mne čeho obávat, ani já od tebe, ve svém věku; ač věz, že bývaly časy... Avšak to bylo dříve, než ses narodil, a teď nejsem než ubohá osamělá stařena, převelice vděčná za zprávy o velkých událostech za hranicemi tohoto skrovného příbytku. Pojd', pojd', ničeho se neobávej. Pojd' dál, jen rač vstoupit. O přístřeší je velká nouze, tady na konci světa.“

Holger zašilhal za ni, do chatrče. Nikoho jiného neviděl. Ne-pochybně se tu může bez obav zastavit.

Sestoupil na zem dřív, než si stačil uvědomit, že mluvila řečí, kterou neznal – a že on jí ve stejné řeči odpověděl.



## 2

Seděl u vratkého stolu z nepracovaného dřeva. Do očí ho štípal kouř, který se hromadil pod trámy. Jedny dveře vedly do stáje, kde byl teď uvázaný jeho kuň, jinak byla ve stavení pouze tato místnost s hliněnou podlahou. Mdlé světlo proudilo od ohně v krbu. Holger se rozhlédl a uviděl několik židlí, slaměnou matraci, nějaké nástroje a nádobí a na nepřiměřeně velké a zdobené dřevěné truhle usazenou černou kočku. Svýma žlutýma očima ho bez mrknutí upřeně sledovala. Matka Gerda vařila cosi v železném hrnci nad ohněm. Byla schýlená a povadlá, její šaty připomínaly otrhaný pytel; šediny jí trčely kolem vyzáblého obličejce, který navždy ukazoval křivé zuby v nesmyslném šklebu pod zahnutým nosem. Ale oči měla ostré, jasně černé.

„Ach, ano, ano,“ řekla, „věru nepřisluší mně, ubohé stařeně, tázat se na to, co si cizinci raději nechávají pro sebe. Je mnoho těch, kteří by raději uchovali tajemství v těchto neklidných zemích na konci světa, a pokud vím, můžeš být klidně nějaký rytíř z Farizie, převlečený za člověka, který by mi mohl začarovat vše-  
tečný jazyk. Přesto, milý sire, mohu se odvážit té troufalosti a zeptat se na tvé ctěné jméno? To se rozumí, nemusí to být tvé vlastní jméno, pokud si nepřaješ prozradit ho stařence, jako jsem já, která to s tebou myslí dobře, ale je ve své stařecké pošetilosti

trošku upovídaná, ale nějaké jméno, kterým je tě možno řádně a s úctou oslovovat.“

„Holger Carlsen,“ odpověděl nepřítomně.

Trhla sebou, až málem shodila hrnec z plotny. „Co pravíš?“

„Proč..“ Hledají ho? Je tohle snad nějaká podivná část Německa? Cítil dýku, kterou si prozíravě zastrčil za pás. „Holger Carlsen! Co je na tom?“

„Ach... nic, milý sire.“ Gerda pohlédla stranou, pak zpátky na něj, rychle jako ptáček. „Až na to, že Holger a Karel jsou opravdu velmi známá jména, víš, a věru nikde se neuvádí, že by byl jeden synem druhého, neboť jejich otcové byli nepochybně Pepin a Godfred, nebo vlastně to bylo obráceně; avšak v určitém slova smyslu je král otcem svých poddaných a ...“

„Nejsem ani jeden z těch pánů,“ přerušil její příval. „Takové jméno mám čistě náhodou.“

Uklidnila se a nabrala mu mísu polévky, do které se pustil, aniž by si dělal starosti z bakterií nebo jedů. Dostal také chléb a sýr, ukrajoval ho svým nožem a jedl rukama, a k tomu džbánec mimořádně dobrého piva. Uplynula hodná chvíle, než se zase opřel, povzdechl si a řekl: „Děkuju ti. Tohle mi zachránilo život, nebo aspoň zdravý rozum.“

„To nic není, sire, tohle je jen prostá strava pro takové, jako jsi ty, co jistě často večeří s králi, pasují hrabata a naslouchají pěvcům z Provence, jejich písním a rozličným šprýmům, ale jakkoliv jsem já stará a neurozená, přesto tě mohu uctít jako...“

„Tvé pivo je výborné,“ řekl Holger spěšně. „Nečekal bych, že tu narazím na něco tak dobrého, ledaže by...“ Chtěl říct: „Ledáže by váš místní pivovar zatím nikdo neobjevil,“ ale ona ho s lišáckým smíchem přerušila.

„Ach, milý sire Holgere, ty dozajista pocházíš ze stavu rytířského, ne-li ještě vyššího, jsi člověk důvtipný a vnímavý, který musí vmžiku prohlédnout drobné triky ubohé stařeny. A ačkoliv

většina tvého stavu se mračí nad podobnými kouzly a nazývá je vynálezy ďáblnými, i když se upřímně řečeno v podstatě neliší od divotvorných ostatků nějakého svatého, který koná podobné zázraky pro křesťany nebo pohany, stejně ti musí být navýsost známo, kolik duší tady v tomhle pohraničním kraji čachruje s nějakými drobnějšími kouzly, jednak pro vlastní ochranu před silami Středosvěta a jednak pro své pohodlí a užitek, a ty dozajista milostivě chápeš, že by sotva bylo spravedlivé upálit ubohou starou hospodyni za to, že si přičarovala trošku piva, aby si za zimních nocí ohřála kosti, když je tu tolik mocných čarodějů, bezostyšných kšeftařů s černým uměním, kteří zůstanou nepotrestáni a ...“

*Tak ty jsi čarodějnice?* pomyslil si Holger. *To musím vidět.* Co mu vlastně chtěla namluvit? Co to bylo za podivné vychloubání?

Nechal ji ještě chvíli brebentit, zatímco hloubal nad její řečí. Byl to zvláštní jazyk, tvrdý, řinčel mu v ústech, jako starobylá francouzština smíšená se spoustou germánských slov. Takový jazyk by možná dokázal pomalu rozluštit v knize, ale rozhodně by tak nikdy nedokázal mluvit, jako by to byla jeho rodná řeč. Ten záhadný přechod – bůhvíkam – ho kupodivu vybavil místním dialektem.

Nikdy nepěstoval četbu fantastických příběhů, vědeckých ani žádných jiných, ale stále víc se byl nucen domnívat, že ho jakýsi neuvěřitelný proces uvrhl do minulosti. Tenhle dům a stařena, která pokládala jeho rytířskou výzbroj za samozřejmost, a ten jazyk a ten nekonečný les... Ale *kde* je? Mluvílo se takhle někdy ve Skandinávii, Německu, Francii, Británii...? Jestli se vrátil do temného středověku, jak si vysvětlit toho lva, nebo ty ustavičné zmínky o životě na hranicích Farizie?

Nechal dohady stranou. Nebude na škodu několik přímých otázek. „Matko Gerdo,“ ozval se.

„Ano, milý sire. Jakákoliv služba, kterou ti mohu pomoci, počítá tento skrovný dům, tak vyslov svou touhu a já udělám, co bude

v mých omezených silách, abych tvé přání vyplnila.“ Pohládila černou kočku, která z něj nespouštěla oči.

„Můžeš mi říct, který je rok?“

„Ach, pokládáš mi zvláštní otázku, milý sire, a možná to zranění na tvé nebohé hlavě, které jsi bez pochyb utržil v litém boji s jakýmsi ošklivým trollem nebo obrem, zmátlo pánovu paměť; ale namouvěru, ačkoliv je mi hanba za to doznání, taková určení už mi dávno vypadla z paměti, tím spíš, že čas bývá mnohdy nejistou věcí tady stranou světa, protože...“

„Nevadí. Co je tohle za zem? Čí království?“

„Na mou věru, švarný rytíři, pokládáš mi otázku, nad kterou si už lámalo hlavu mnoho učenců, a mnoho bojovníků si kvůli ní lámalo navzájem vaz. Ha ha! Už dlouho se o tato hraniční území přou synové národů Středosvěta a zuřily tu války, jakož i náramné soutěžení čarodějů se událo, a já mohu říct tolik, že si je žádají Farizie i Svatá říše, ale ani jeden nezískal skutečnou nadvládu, a třebaže se nárok lidí zdá drobet solidnější, náš druh je zdejší skutečným obyvatelem; a snad Saraceni by si také činili nějaký nárok, jelikož se traduje, že jejich Mahound je sám duchem Ďáblovým, nebo to aspoň tvrdí křesťané. Ech, Grimalkine?“ Pošimrala kočku na krku.

„No...“ Holger měl co dělat, aby neztratil trpělivost. „Kde najdu lidi... řekněme křesťany..., kteří mi pomůžou? Kde je nejbližší král, vévoda či hrabě nebo kdo to vlastně je?“

„Nemnoho mil, kterými lidé odhadují vzdálenost, odtud leží město,“ řekla, „i když vskutku tě musím varovat, že na prostor, jakož i na čas, tady podivuhodně působí čarodějové, kteří foukají z Farizie, takže se často místo, kam míříš, zdá blízko, a najednou se opět ztratí ohromné a únavné dále, obklopeno nebezpečnostvými, a přesně ta země a cesta, kterou jdeš, se také promění...“

Holger to vzdal. Věděl, že je poražen. Buď byla tahle čarodějnice blázen drmolící páté přes deváté, nebo ho záměrně zdržovala. Ani v jednom případě nemůže doufat, že se něco dozví.

„Leč je-li to rada, co ode mne žádáš,“ řekla Gerda náhle, „třebaže má vlastní hlava je často zmatená, jak už staré palice bývají, a třebaže tady Grimalkin je hloupý, avšak prohnáný, stejně ti takovou radu opatřit mohu, spolu s poučením, čím zmírnit tvé zranění a dát tě zas dohromady. Nehněvej se nic, milý sire, jestliže nyní navrhuji drobet magie, neboť je bílá – přinejhorším tak šedá; kdybych byla mocná čarodějnice, myslíš, že bych se odívala do těchto hadrů či dlela v téhle chatrči? Nikoli, měla bych palác ze zlata a na každém rohu by tě vítalo služebnictvo. Kdybych s tvým dovolením mohla povolat ducha, jenom malinkého, ten by ti mohl říct lip než já, co bys chtěl vědět.“

„Hm.“ Holger zvedl obočí. Dobrá, tím se to vysvětluje. Je bláznivá. Pokud tu hodlá přenocovat, bude nejlíp, když jí vyhoví. „Jak si přeješ, matko.“

„Inu, povšimla jsem si, že ty sám nepochybně pocházíš z tajemných míst,“ řekla, „protože ses ani nepokřičoval, zatímco většina rytířů se ustavičně dovolává Nejvyššího, leč často za velkého klení, za něž budou trpět v pekelných plamenech, neboť také nežijí tuze ctnostným životem; přesto si musí Říše vystačit s těmito mizernými nástroji, jež se nalézají v tomto podlém a zkaženém světě. To ale vskutku není v žádném ohledu tvůj styl, sire Holgere, což mě vede k dohadům, zdali opravdu nejsi z Farizie. Zkusme tedy tento způsob, ačkoliv je namouvěru správné přiznat předem, že duchové jsou tajuplné bytosti a nemusí odpovědět vůbec, anebo dát mnohoznačnou odpověď.“

Kočka seskočila z truhly a stařena ji otevřela. Vyzařovala z ní zvláštní napjatost. Byl zvědavý, co má za lubem. Po páteři mu přeběhlo mravenčení.

Z truhly vytáhla trojnohou pánvičku na žhavé uhlí, postavila ji na podlahu a naplnila práškem z lahve. Vytáhla taky hůlku, která zřejmě byla z ebenu a slonoviny. Za tichého mumlání a přecházení vyryla v hlině kolem pánvičky dva soustředné kruhy a postavila se s kočkou mezi ně.



„Ten vnitřní kruh je na zadržení démona a ten vnější na zastavení kouzel, která by mohl zkoušet, protože bývají často nevrlí, když jsou tak narychlo povoláni ze vzdušné podoby,“ vysvětlila. „Musím tě požádat, sire, aby ses zdržel modliteb a znamení kříže, protože to by mohl okamžitě odejít, rovněž ve velmi špatné náladě.“ Její hlas zněl věcně, ale oči, upřené na něj, se leskly a on si přál, aby tomu výrazu v předivě jejích vrásek rozuměl.

„Pokračuj,“ ozval se trochu stíněně.

Začala tancovat kolem vnitřního kruhu a on zachytil cosi z jejího prozpěvování. „*Amen, amen...*“ Ano, věděl, co přijde dál, aniž by dokázal říct, odkud to ví... „*Malo a nos libera sed...*“

Stejně tak nevěděl, proč se mu zjezily chlupy. Domluvila latincky a přešla do ostrého jazyka, který nepoznal. Když se dotkla hůlkou pánve, začal z ní stoupat těžký bílý kouř a téměř ji zahalil, ale záhadně nepřesáhl za vnější kruh. „*O Belija'al, Ba'al Zebub, Abaddon, Ašmadaj!*“ křičela. „*Samiel, Samiel, Samiel!*“

Nezhoustl ten kouř? Holger vyskočil ze židle. Sotva v té načervenalé mlze rozeznával Gerdu a nad trojnožkou jako by se vznášelo ještě něco jiného, cosi šedivého a hadovitého, zpola průsvitného – panebože, viděl karmínové oči, a ten tvor měl téměř lidskou podobu!

Slyšel ho mluvit pisklavým, nelidským tónem a stařena mu odpovídala v jazyce, který Holger neznal. Břichomluvectví, říkal si horečně, břichomluvectví a k tomu jeho vlastní mysl omámená únavou, jedině to by vše vysvětlovalo. Papillon ve stáji zaržál a zadusal. Holger spustil ruku na svůj nůž. Ostří bylo horké. Že by kouzla, blesko mu hlavou, indukovala vířivé proudy?

Ten tvor v dýmu pištěl, vrčel a svíjel se. Zdálo se, že s Gerdou hovoří nesmírně dlouho. Nakonec zvedla hůlku a začala s jiným zpěvem. Kouř zprůsvitněl, jako by byl vtahován zpátky do pánvičky. Holger roztřeseným hlasem zaklel a natáhl se pro pivo.

Když kouř zmizel úplně, Gerda vykročila z kruhu. Tvář měla bledou a napjatou, oči přivřené. Ale viděl, jak se chvěje. Kočka nahrbila hřbet, stáhla ocas a zaprskala na něj.

„Zvláštní radu,“ řekla po chvíli bezbarvě. „Zvláštní radu mi poskytl démon.“

„Co říkal?“ zašeptal Holger.

„Říkal – Samiel říkal, že pocházíš zdaleka, kam by člověk cestoval až do soudného dne, a stejně by do tvé domoviny nedorazil. Je to tak?“

„Ano,“ odpovídal Holger pomalu. „Ano, to je asi pravda.“

„A říkal, že řešení své těžké situace, tedy způsob návratu tam, odkud jsi přišel, najdeš ve Farizii. Tam se musíš vydat, sire... sire Holgere. Musíš jet do Farizie.“

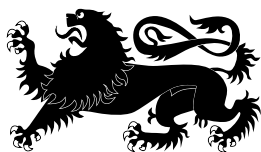
Nevěděl, co má odpovědět.

„Ach, není to tak zlé, jak to zní,“ Gerda se trochu uvolnila. Dokonce se i uchichtla, nebo spíš zakdákala. „Mám-li říct pravdu, s vévodou Alfrikem, nejbližším lordem z Farizie, máme docela přátelské vztahy. Je to netýkavka, jako celý jeho rod, ale pomůže ti, když ho požádáš, pravil démon. A já ti opatřím průvodce, abys tam mohl kvapem vyrazit.“

„P-proč?“ vykřikl Holger. „Chci říct, že mu nemůžu zaplatit.“

„To není třeba,“ Gerda odmítavě mávla rukou. „Dobrý skutek mi snad bude přičten ke cti, až budu odcházet z tohoto světa do jiného a, bojím se, i teplejšího podnebí; v každém případě starou bábu potěší, když pomůže švarnému mládenci, jako jsi ty. Jo, bývaly časy, kdysi dávno...! Ale dost už. Dovol mi, abych ti ošetřila zranění, a pak do postele s tebou.“

Holger svolil, aby mu omyla ránu a položila na ni teplý obklad s bylinkami a zařikadlem. Byl příliš unaven, než aby se mohl bránit. Přesto si zachoval dost obezřetnosti a odmítl, když mu nabídla své lůžko, a raději spal na seně vedle Papillona. Je zbytečné riskovat víc, než opravdu musí. Tohle je mírně řečeno zvláštní dům.



### 3

**P**robudil se a chvíli ještě podřimoval, než si vzpomněl, kde je. Spánek z něj rázem vprchal. S jeknutím se posadil a nasupně se rozhlédl.

Ach ano, stáj! Primitivní tmavý přístřešek je cítit senem a hnojem, nad Holgerem se zvedá černý kůň a jemně ho postrkuje nozdrami. Vyškrábal se na nohy a z oblečení si přitom vytahoval stébla slámy.

Dovnitř se vlila sluneční zář, jak matka Gerda otevřela dveře. „Ach, dobré jitro, drahý sire,“ zvolala. „Namouvěru, tys spal spánkem spravedlivých, nebo tím, čemu se aspoň říká spánek spravedlivých, protože ve svém věku jsem mockrát postřehla, jak sebou dobří mužové hážou a marně se snaží usnout, zatímco zlí mužové chrápou, až se třese celý dům; a já jsem neměla to srdce tě vzbudit. Ale nyní pojď a pohleď, co tě očekává.“

Ukázalo se, že je to miska ovesné kaše, skrojek chleba, sýra a trocha piva a velký kus vařené slaniny. Holger jídlo s chutí snědl a potom toužebně pomyslel na kávu a cigaretu. Ale při válečném nedostatku už poněkud odvykl těmto příjemným neřestem. Spokojil se s důkladným umytím v potoce před chatřičí.

Když se vrátil, byl tam už nový příchozí. Holger ho nepostřehl, až když ho čísi ruka zatahala za kalhoty a hluboký hlas zabručel:

„Tady jsem.“ Podíval se dolů a spatřil šlachovitého hnědého mužička s ušima jako ucho od džbánu, velikánským nosem a bílými vousy, oděného do hnědé vesty a krátkých jezdeckých kalhot a s holýma plochýma nohama. Nebyl ani metr vysoký.

„To je Hugi,“ řekla matka Gerda. „Dovede tě do Farizie.“

„Hm... moc mě těší,“ pravil Holger. Potřásl mu rukou, což pidimuže překvapilo. Dlaň měl pevnou a teplou.

„A teď ať už jste pryč,“ zvolala stařena zvesela, „neboť slunce je vysoko a máte před sebou úmornou cestu přes nebezpečnější kraje. Leč neboj se, sire Holgere. Hugi patří k lesním obyvatelům a spolehlivě tě doprovodí k vévodovi Alfrikovi.“ Podala mu plátěný uzlík. „Dala jsem ti tam nějaký chléb a maso a další občerstvení, poněvadž dobře vím, jak nepraktičtí jste vy mladí rytířové, touláte se po světě, zachraňujete krásné panny a nikdy vás nenapadne vzít si s sebou něco k zakousnutí. Ach, kdybych byla zase mladá, taky bych o to nic nedbala, neboť co jest prázdný žaludek, když celý svět se zelená, ale dnes jsem už stará a musím drobet přemýšlet.“

„Děkuji vám, madam,“ řekl Holger rozpačitě.

Obrátil se k odchodu. Hugi ho zastavil s překvapivou silou. „Co je tohle za nápad?“ zavrčel. „To se chceš odvážit ven v pouhém šatstvu? Všude jsou hordy chtivých loupežníků, kteří s radostí vrazí železo do zámožně oděného poutníka.“

„Ach... no jistě.“ Holger rozbalil svůj ranec. Matka Gerda se uchechtla a vybelhala se ze dveří.

Hugi pomohl Holgerovi obléci si správně středověký oděv. UVázal mu kožené řemínky kolem lýtek, zatímco si Holger přetáhl přes hlavu vycpaný spodní kabát. Kroužkové brnění, které si navlékl vzápětí, řinčelo a viselo mu na ramenou s překvapivou tíhou. A teď počkat – tenhle široký řemen patří kolem pasu a drží dýku, zatímco bandalír drží meč. Hugi mu podal prošivanou čapku. Nasadil si ji a přes ni normanskou helmici. Když si na nohy

přípevnil pozlacené ostruhy a na záda šarlatový plášť, napadlo ho, zdali vypadá honosně nebo jen hloupě.

„Šťastnou cestu tobě, sire Holgere,“ zvolala matka Gerda, když vyšla ven.

„Vzpomenu na tebe ve svých modlitbách,“ řekl s vírou, že je to vhodný dík v téhle zemi.

„Ano, učíš tak, sire Holgere!“ Obrátila se od něj se zneklidňujícím řezavým smíchem a zmizela v domě.

Hugi ho štouchl do břicha. „Vzhůru, vzhůru, můj rytířský mládenče, ať tu nejsme celý den,“ zabručel. „Kdo cestuje do Farizie, musí sedlat rychlého oře.“

Holger se vyhoupl na Papillona a podal Hugimu ruku. Drobný mužík si dřepł na rozsochu a ukázal k východu. „Tudy,“ prohlásil. „K Alfrikovu příbytku jsou to dva tři dny cesty, tak zčerstva do kroku.“

Kůň vyrazil a dům jim brzy zmizel za zády. Stezka vyšlapaná zvěří, po které se ubírali, byla poměrně široká. Vedla pod vysokými stromy, v klidném zeleném světle plném šelestů, ptačího křiku, tlumeného dusotu kopyt, vrzání kůže a cinkotu kovu. Den byl chladný a jasný.

Poprvé od probuzení si Holger vzpomněl na své zranění. Bolest zmizela. Prazvláštní lék opravdu zabral.

Ale to celé bylo tak neskutečné, že... rezolutně potlačil všechny otázky. Jedno po druhém. Jakýmsi způsobem, pokud to není sen (a stále víc o tom pochyboval; copak by sen byl tak souvislý?), se ocitl v nějaké říši mimo svou vlastní dobu a možná mimo celý svůj svět: v říši, kde věří na čáry a kouzla a kde rozhodně mají jednoho nefalšovaného skřítku a jedno po čertech podivné stvoření jménem Samiel. Takže pěkně po pořádku, pomalu a klidně.

Tuhle radu bylo těžké dodržet. Dotírala na něj nejen vlastní situace, ale i vzpomínky na domov, úvahy o tom, co se tam stalo,

a ošklivý strach, že tu možná uvázl navždycky. Jasně se mu vybalily majestátní věže Kodaně, vřesoviště a pláže a široké obzory Jutska, starobylá města schoulená v zelených údolích ostrovů, k nebi strmící arogance New Yorku a mlha v Sanfranciské zátocě zlátnoucí se západem slunce, přátelé a lásky a milion drobností, které tvoří domov. Chtělo se mu utéct pryč, prchat s křikem o pomoc, dokud zase nenajde svůj domov – ne, nic takového! Byl tady a nezbývá mu než pokračovat v jízdě. Jestli mu ta osoba ve Farizii (ať už *to* je kdekoliv) může pomoci, má pořád naději. Prozatím může být vděčný, že nemá přílišnou fantazii a tak snadno se nerozruší.

Pohlédl na vlasatého drobného mužička před sebou. „Je to od tebe laskavé,“ odvážil se. „Rád bych ti to nějak oplatil.“

„Ne, dělám to pro čarodějnici,“ řekl Hugi. „Ne že bych jí byl zavázán, rozumíš. To my z lesního národa jí jen tak občas pomáháme, sekáme dřevo, nosíme vodu nebo chodíme na pochůzky, jako je tahle. Ona nám to pak oplácí. Nemám tu starou babu právě moc v lásce, ale ona mi za to dá pěkný kalich toho nezkaleného piva, co vaří.“

„Proč, zdála se mi... milá.“

„Ech, vládne úlisným jazykem, když chce, aj-jaj.“ Hugi se morbidně uchechtl. „Přesně tak tomu bylo před mnoha a mnoha lety, když se vlichotila mladému panu Magnusovi, který jel okolo. Ale obcuje s černým uměním. Je prohnaná, i když ne příliš mocná, neumí než povolat pár menších démonů, a je náchylná dělat v kouzlech chyby.“ Zašklebil se. „Vzpomínám si, jak ji kdysi urazil jeden rolník v Západním dolu, a ona přísahala, že mu zničí úrodu. Zda to bylo kněžským požehnáním nebo její neobratností, nevím, ale po dlouhém foukání a namáhání nedokázala než zahubit mu na poli bodláky. Ustavičně se snažila ucházet o přízeň pánů Středosvěta, aby jí poskytl větší moc, ale dosud z toho měla pramálo zisk.“

„Hm...“ To neznělo moc dobře. „Jak to dopadlo s tím sirem Magnusem?“ zeptal se Holger.

„Ech, tuším, že nakonec ho sežrali krokodýli.“

Pokračovali dál mlčky. Po nějaké době se Holger zeptal, co takový lesní skřítek dělá. Hugi řekl, že jeho lidé žijí v tomhle lese – který vypadal nezvykle rozlehlý – a živí se houbami a oříšky a tak, a mají pracovní dohodu s menšími zvířaty, jako jsou králíci a veverky. Nemají vrozenou schopnost kouzlit jako opravdoví obyvatelé Farizie, ale na druhou stranu se nemusí obávat železa nebo stříbra či svatých symbolů.

„Nemáme nic společného s válkami v téhle neklidné zemi,“ prohlásil Hugi. „Žijeme si po svém a necháváme Nebesa, Peklo, Zemi a Středosvět bojovat podle libosti. A až se vy, pyšní pánové, navzájem pobijete, my tu budeme pořád. Mor na ně na všechny!“ Holger měl dojem, že tento nářudek nesnáší ústřky, kterých se mu dostává od lidí a stejně tak od obyvatel Středosvěta.

Váhavě se ozval: „Teď jsi mě znejistil. Jestli má matka Gerda zlé úmysly, proč bych měl poslouchat její radu a jet do Farizie?“

„Proč vlastně?“ pokrčil rameny Hugi. „Pamatuj jen, že já neřekl, že je vždycky zlá. Jestli proti tobě nic nemá, mohla ti z rozmaru doopravdy pomoci. Třeba i vévoda Alfrik ti pomůže, pro zábavu nad tou novou hádankou, kterou se zdáš být. Nemůžeš vědět, co udělají obyvatelé Farizie. Sami to nevědí a je jim to jedno. Žijí v divočině, a proto budou stát ve válce na straně temného Chaosu.“

To mu vůbec nepomohlo. Farizie byla jediná naděje, skýtající možnost návratu domů, a přesto ho možná posílají do pasti. Ačkoliv, proč by se někdo namáhal obelstít chudého cizince, jako je on...

„Hugi,“ zeptal se, „mohl bys mě záměrně přivést do nesnází?“

„Ne, vidím, že nejsi můj nepřítel, ale nepochybně dobrý člověk, ne jako ti, co bych mohl jmenovat.“ Skřítek si odplívl. „Nevím,

co má za lubem matka Gerda, a ani mě to nezajímá. Řekl jsem ti, co vím. Jestli pořád chceš do Farizie, povedu tě.“

„A co se stane pak, tě už nezajímá, vidíš?“

„Pravdu díš. Naše drobnost nás naučila hledět si jen svého.“

Jeho hromový bas se přiostril hořkostí. Holger si uvědomil, že by toho mohl využít ke svému užitku. Lidé s vykompenzovanými komplexy méněcennosti mu nebyli tak úplně cizí. A Hugi by mu určitě mohl pomoci víc než ho jen kdovíkam dovést.

„Mám žízeň,“ ozval se. „Nemůžeme se zastavit na malý doušek?“

„Malý co?“ Hugi svažtil kožovitou tvář.

„Doušek. Víš, jako napít.“

„Doušek... napít... Cha, cha, cha!“ Hugi se plácnul do stehna. „To je náramná motanina. Malý doušek. To si musím pamatovat a vytáhnout v lesních doupatech. Malý doušek!“

„Tak co? Myslím, že v tom ranci s jídlem něco cinkalo.“

Hugi mlaskl. Zarazili koně a rozvázali dar od čarodějnice.

Ano, pár hliněných lahví. Holger jednu odzátkoval a nabídl Hugimu první lok, což skřítko překvapilo. Ale jaksepatří toho využil, ohryzek mu blaženě poskakoval pod bílým plnovousem, až nakonec říhl a vrátil láhev Holgerovi.

Když zase vyrazili, vypadal zmateně. „Máš zvláštní způsoby, sire Holgere,“ řekl. „Ty nebudeš rytíř z Říše, natož ze Saracén.“

„Ne,“ souhlasil Holger. „Jsem z poněkud větší dálky. Tam, odkud přicházím, máme za to, že všichni lidé jsou si rovni.“

Koráلكové oči pod zarostlým obočím si ho soustředěně prohlížely. „Podivná představa,“ pravil Hugi. „Kdo bude vést říši, když prostý lid bude večeret se šlechtici?“

„Daří se nám to. Každý má hlas ve vládě.“

„Ale to není možné! Určitě to je jen samé tlachání a nic se neudělá.“

„Dlouho jsme zkoušeli jiné způsoby, ale vůdcové, kteří se rodili, byli často tak slabí, hloupí nebo krutí, až jsme usoudili, že